

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazeł Petersburskiego Pocztamtu, lub do księgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnem; w Wilnie w księgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Poczto- wych w kraju urządach.

Cena Roczna: w Rossyi s pocztą a w stolicy, z no-
szeniem do mieszkań, 50 r.
ass. Półroczna, 25 r. ass.
Bez poczt, dla odbiera-
jących w księgarni Gräfe:
Roczna, 45 rub. ass. Pół-
roczna, 25 rub. ass. Dla
Królestwa Polskiego: Roczn-
na, 53 r. ass. Półroczna,
28 rub. ass.

PIĄTEK, ¹⁵/₂₅ WRZEŚNIA.

Tygodnik Petersburski będzie wychodził w roku przyszłym, 1841, bez żadnej zmiany w dotychczasowym układzie i cenie. Życzący nań prenumerować, proszeni są o wczesne zgłoszenie się.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, ¹²/₂₄ Września.

W przeszły Pouiedziałek, P. Camberleng, nowo umoco-
wany przy Dworze Cesarsko-rossyjskim poseł nadzwyczajny
i minister pełnomocny Staanów Zjednoczonych Ameryki
północnej miał posłuchanie u N. CESARZA i dostąpił zaszc-
czytu złożenia J. C. Mości swoich listów wierzytelnych.

Reskrypt CESARSKI do Członka Rady Państwa Rady
Państwa, Jenerał-adjutanta, Jenerala jazdy hrabi Krasin-
skiego z d. 24 Sierpnia w Warszawie.

«W dowód szczególnej i zupełnej wdzięczności NASZEJ
za odznającą się, gorliwą i wierną służbę waszą najlaskawiej
mianujemy was kawalerem orderu Św. Apostoła Andrzeja
którego znaki przy niniejszém tańczając, pozostajemy
CESARSKĄ łaską NASZĄ ku wam na zawsze przychylni.»

— Przez rozkazyienne CESARSKIE otrzymują dymisy
z mundurem i pensją liczący się w wojsku Jen.-porucznik
Lachowicz i Jenerał-majorowie Chudyński i Puszczin 1.
Również otrzymują dymisy z temiż korzyściami i rangą
Jenerał-majora, Pułkownicy, zostający przy oddzielnym
Kaukaskim korpusie, liczący się w jeździe hrabia Engestrom
i w wojsku Skoruta, tudzież Komendant Nowozakatałski
Kulabka 1.

— Przez Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatowi z dnia
4 b. m. przybytemu z urlopu z zagranicy Sekretarzowi
Stanu hrabi Panin rozkazano objąć na nowo zarząd Mini-

sterstwa Sprawiedliwości. Sekretarz Stanu P. Łonginow
który zarządzał tem ministerstwem pod niebytność hrabi
Panin, miał szczęście z tego powodu otrzymać nader łas-
kawy Reskrypt CESARSKI.

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI otrzymują dymisy
z mundurami i pensją Jenerał-majorowie: xiażę Gagarin
1, Balbekow i Helwig 2.

— Przez dodatek do rozkazu dziennego CESARSKIEGO
z d. 2 b. m. J. C. W. W. X. NASTĘPCA-CESARZEWICZ
mianowany został Szefem Ekaterynosławskiego pułku gre-
nadyerów, który odtąd przybiera nazwisko pułku J. C.
Wysokości.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituły orderów, z dnia
28 Lipca, (9 Sierpnia), w liczbie innych mianowani kawa-
lerami orderu Św. Stanisława 3 klasy, z prawami kupcom
właściwemi, były (właściciel sukiennej fabryki w mieście
Zgierzu i Brześciu Litew. kupiec 1 gildyi Piotr Isajew, za
oddane w czasie powstania w Królestwie Polskiem usługi,
za ludzkość i niezachwianą ku Tronowi wierność, tudzież
za terazniejsze pożyteczne jego przedsięwzięcia.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

1) 21 Sierp. Z ogłoszeniem następnego Ukazu N. CESA-
RZA podpisanego w Peterhofie dnia 25 Czerw. b. r. «Ukaz
Rządzącemu Senatowi. Nie przestając zwracać szczególnej
uwagi na środki udoskonalenia Ustaw ochraniających bes-
pieczeństwo i własność wiernych NASZYCH poddanych, i
widząc z jednej strony, że ten cel ważny w części już
został osiągnięty przywiedzeniem tych Ustaw do szkow-

nego porządku i dokładnej wyrazistości w wydaniu ogólnego Układu Praw (объясно Своя Законность) NASZEGO Państwa z drugiej zaś, że zawartemi w tym Układzie i dopełniającymi go postanowieniami, same prawa stanów, prawa osobiste i majątkowe, tudzież przepisy o dowodzeniu i obronie tych praw, określone są dokładniej i lepiej, niż w tych prawach, podług których dotąd sądzono w niektórych Zachodnich przywróconych od Polski prowincjach, Uznaliśmy za stosowne rozszerzyć w całej rozciągłości moc i działanie Ustaw Cywilnych Rossyjskich, na te zdawna pod względem rodu, praw i zwyczajów Ruskie prowincye. W skutek czego Roskazuujemy:

1) Odtąd, w guberniach Kijowskiej, Podolskiej, Wołyńskiej, Mińskiej, Wileńskiej i Grodzieńskiej tudzież w obwodzie Białostockim, cofnąć wszelkie działanie Statutu Litewskiego i wszystkich na jego zasadzie, lub dla dopełnienia jego wydanych Sejmowych Konstytucyj i innych postanowień, zastępując je ogólnymi Rossyjskimi ustawami i zachowując w rozstrzyganiu spraw co do samej treści, jako też co do sposobu i form przewodu ich i podziału między urzędami, porządek ustanowiony dla innych wewnętrznych prowincyj Cesarstwa.

2) Tegoż porządku trzymać się i w przewodzie spraw nowozaczynających się i tych które przed ogłoszeniem tego NASZEGO Ukazu nastąpiły; lecz co do samej ich treści, przy rozstrzyganiu spraw takich, których przewod rzeczywiście rozpoczął się w Izbach lub Sądach pierwszej instancji przed odebraniem tego NASZEGO Ukazu w tych Izbach lub sądach, brać za zasadę ustawy miejscowe które dotąd obowiązywały w pomienionych guberniach i w Obwodzie.

3) Sprawy o spadki, o rozdział majątków i o wydział posagów rozstrzygać także na mocy poprzednich Ustaw miejscowych, w tych razach, kiedy prawo do spadku lub wydziału ze śmiercią osoby, której majątek ma być dzielony lub z którego wydział ma być uczyniony, otworzyło się przed dojściem tego NASZEGO Ukazu do urzędów powiatu, w którym majątek jest położony, chociażby spory o spadek i wydział i sprawy o to zaczęły się później: tegoż prawidła trzymać się i co do polubownych działań między spadkobiercami.

4) Sprawy mogące wyniknąć z powodu jakichbądź aktów i dokumentów, przed ogłoszeniem niniejszego Ukazu NASZEGO, sporządzonych na mocy poprzednich praw miejscowych, mają być załatwiane kolejną ogólnemu przewodowi sądowemu właściwą; lecz prawność i moc aktu lub dokumentu ma być oceniana podług praw, które obowiązywały w chwili nastania tego aktu lub dokumentu.

5) Wyroki sądowe które już stały się prawomocnymi, lecz przed ogłoszeniem tego NASZEGO Ukazu nie były jeszcze wykonane, przywieść do wykonania kolejną w ogólnych Ustawach CESARSTWA co do wykonywania wyroków przepisaną, a takie z pomiędzy oczywistych lub niestannych wyroków, które mogą ulegać sporam i zarzutom, stronom należącym do sprawy

objawić także, kolejną co do tego w ogólnych ustawach wskazaną, zostawiając tym co na wyrokach nie przestaną, aby, podawali na nie do miejsc właściwych, skargi apellacyjne i inne, w terminach na to Rossyjskimi ustawami zakreślonych.

6) Od czasu ogłoszenia i dojścia do każdego urzędu tego NASZEGO ukazu, wszelkie sprawy tak administracyjne, jako i sądowe, nie wyłączając i spraw Deputacyj i Marzałków szlacheckich, załatwiać w języku Rossyjskim, podług form wskazanych na każdy rodzaj spraw w ogólnych Cesarstwa ustawach, również odtąd wszelkie w ogóle akta i dokumenta, jakiego bądź rodzaju i nazwania pisać po rossyjsku podług prawideł i wzorów podanych w Ogólnym Układzie praw Cesarstwa Rossyjskiego.

7) Dla zabezpieczenia fałszom i niejasności co do wszelkich przed ogłoszeniem tego Ukazu NASZEGO wzajemnie przyjętych zobowiązań, przez Gubernialne gazety i policje miejscowe wyżej wymienionych gubernij i Obwodu, objawić wszystkim w tych guberniach i Obwodzie posiadającym dobra nieruchome z mocy aktów terminowych lub doczesnych, zastawy, arędy, dożywocia lub innych jakich umów w prawnej formie zawartych, tudzież tym, co wniesli do ciąg aktowych lub innym jakim sposobem zajawili pretensje do dóbr w tych guberniach i Obwodzie leżących, aby w ciągu dwóch lat, z wniesieniem należnej opłaty, prosili o nałożenie aresztu (запечения) na te dobra stosownie do ich pretensji, do rozstrzygnięcia spraw lub do otrzymania satysfakcji; a zarazem dać wiedzieć wszystkim w Cesarstwie urzędowi, iż do końca tego dwuletniego terminu, akta kupna, zastawu (закладных) i inne akta urzędowe (кредитные) o dobra w wyżej wymienionych guberniach leżące, powinny być sporządzane (приниматься к совершению) w tych tylko urzędach, w których wiedzy dobra te zostają.

8) Moc prawideł, wskazanych w potwierdzonym przez Nas 3 Kwietnia b. r. Zdaniu Rady Państwa z powodu zapytań o długach w guberniach Witebskiej i Mohylewskiej, w zupełności rościagnąć i do gubernij: Kijowskiej, Podolskiej, Wołyńskiej, Mińskiej, Wileńskiej, Grodzieńskiej i Obwodu Białostockiego, przeznaczając na to, zamiast terminu wskazanego dla gubernij Białoruskich w punktach 1, 3 i 7 tego zdania, — dzień ogłoszenia na miejscu tego ukazu.

9) Ustanowione w wyżej wymienionych guberniach i obwodzie Sądy Graniczne, jako już nie potrzebne po wprowadzeniu do nich ustaw Rossyjskich, zamknąć: a dla generalnego w tym kraju rozgraniczenia gruntów, ułożyć w Granicznym Departamencie Rządzącego Senatu osobne prawidła, zgodne z zawartemi w ogólnej Granicznej Instrukcji,

Rządzący Senat nie zaniecha wydać zależących od niego rozrządzeń ku dokładnemu wykonaniu postanowień tego NASZEGO Ukazu.

2) 31 Sierpnia. Z ogłoszeniem Ukazu N. CESARZA do Rządzącego Senatu z d. 9 Sierp. dozwalającego, z powodu

zaprowadzenia między stolicami pocztowych karet i bryk, przyjmować korespondencją nawet po skończeniu w pocztamtach ogólnego przyjmowania listów, za wyższą jednak od zwyczajnej opłatą.

O ustaniu wyłącznych przywilejów danych od Rządu osobom prywatnym, których prawne zakresy upłynęły.

W następnym spisie wskazane są wyłączne przywileje na rozmaite wynalazki, wprowadzenia i ulepszenia, które, z powodu wyjścia zakresów na jakie były udzielone, stały się już powszechną własnością.

Przywileje.

1) Petersburskiego kupca Jerzego Zubczaninow na ulepszenie w kamieniach młyńskich. Wydany 27 Października 1828 roku, skończył się tegoż dnia 1838.

2) Synów mechanika Uthoff na maszynę do przerywania skór na płask; wyd. 12 Stycz. 1829, sk. tegoż dnia 1839.

3) Fabrykanta fortepianów Schroedera na pantalon z ramami surowcowemi i stalowemi stronami; wydany 9 Kwietnia 1829, skończył się tegoż dnia 1839.

4) Fabrykanta fortepianów Ludeke na udoskonalenia w robocie tych narzędzi, wyd. 11 Maja 1829, sk. tegoż dnia 1839.

5) Radcy Dworu Millera na udoskonalenie młynów mącznych, wyd. 5 Sierpnia 1829, skończył się tegoż dnia 1839.

6) Urzędnika 9 klasy Smirnowa na maszynę parową z ruchem wirowym, wydany 5 Sierpnia 1829, skończ. tegoż dnia 1839.

7) Hittenferwaltera Jazykowa na maszynę do obrabiania (obłasku) owsa; wyd. 12 Listopada 1829 skończył się tegoż dnia 1839.

8) Radcy Tajnego Mikołaja Murawjewa na wynalazek wywarzania cukru, wyd. 7 Marca 1830, skończył się tegoż dnia 1840.

9) Obyw. gub. Tambowskiej, dym. Porucznika Czapygina na wynalezioną młocarnię; wyd. 9 Marca 1830 skoń. tegoż dnia 1840.

10) Moskiewskiego kupca Nielsena na wynalezioną maszynę do natykania skór i skórzanych pasów, dla robienia grzeli do wełny; wydany 10 Stycznia 1834, skończ. tegoż dnia 1837.

11) Francuzkiego poddanego Bertrand na wyrabianie w Rosyi wynalezionych i ulepszonych strzelb i pistoletów pistonowych; wydany 24 Stycz. 1835, skończył tegoż dnia 1840.

12) Cudzoziemca Lemolt na wynalezioną maszynę do przeprowadzania ognia, zwane *gromnikiem* (fulmifère), wyd. 25 Lutego 1837, skończył się tegoż dnia 1840.

O wydaniu wszystkich tych przywilejów było ogłoszone w czasie właściwym w Tygodniku; teraz, po wyjściu zakresów, każdy, na mocy artykułu 105 tomu XI Układu Praw, ma prawo tych wynalazków i ulepszeń używać.

Warszawa.

Reskrypta CESARSKIE, Do Namiestnika Królestwa Polskiego, Jenerał-Feldmarszałka. Xięcia Warszawskiego, Hrabi Paskiewicza Erywańskiego.

I.

Xiążę Janie, synu Teodora! Biorąc na uwagę, że w zakładach uczonych i naukowych Królestwa Polskiego, weszłych do składu Okręgu Naukowego Warszawskiego, czuć się daje brak jednej z najważniejszych pomocy, — xiążek, Uznałem wła ściwem, udzielić tymże zakładom w darze, zbiór xiąg w ty m celu wybranych, składający się z około trzynastu tysięcy tomów. Minister Oświecenia Narodowego ma sobie poleconém wydanie rozporządzeń, w celu odesłania tych xiąg, które łącznie z Warszawską Biblioteką Rządową, stanowić mają xięgozbiór dla zakładów uczonych i naukowych Okręgu Naukowego Warszawskiego.—Niechaj dar pomieniony posłuży za nowy znak troskliwości Mojej o szczęście i oświatę młodzieży Polskiej, i niechaj wzbudzi w niej usilniejszą dążność do odpowiedzenia Moim ojcowskim zamiarom. Pozostaję na zawsze wam przychylnym.

Na oryginale, własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

W Peterhofie.

(Gaz. Por.)

dnia 25 Lipca 1840 r.

II.

«Xiążę Janie, Synu Teodora! Zwiedzając wielokrotnie Twierdzę Nowogrodzką, dziwiłem się zawsze trudnemu do uwierzenia pośpiechowi, z jakim wznosiły się ogromne roboty fortyfikacyjne i gmachy, czyniące zadosyć wszystkim warunkom wykwińskiego gustu, obok mocy i piękności wykończenia. Obejrzawszy teraz na nowo pomienioną twierdzę, i znajdując ją już prawie zupełnie wykończoną wtedy, gdy zaledwie upłynęło lat 7. od chwili rozpoczęcia robot, winienem przyznać, że jedynie skutkiem wzorowego Waszego starania i szczególnej troskliwości, wzniesioną została tak spieszenie ta ważna warownia, która stanie się mocną i pewną osłoną całego kraju, a obok tego świadczyć będzie w późne wieki, o waszych niezmordowanych trudach, niesionych dla dobra i sławy Ojczyzny. Z szczególnem wewnętrznem zadowoleniem, ponawiam Wam całkowitą i zupełną wdzięczność Moję za tak znakomitą Waszą służbę, pozostając na zawsze Wam przychylnym. «Na Oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

w Warszawie 20 Sierpnia 1840 r. (Gaz. Por.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Londyn, 11 Września. Lord John Russel przybył 6go wieczorem do Londynu i zaraz potem odjechał do Windsor, równie jak i lord Palmerston. Dwór spodziewany jest do pałacu Buckingham w końcu Września.

— Papiery nieco się poniżyły, ale to nie z żadnej obawy

o wypadki polityczne, lecz jedynie w skutku działań spekulacyjnych.

— 31 zeszłego miesiąca miało miejsce w Dublinie zgromadzenie stronników odwołania Unii. Na niem udzielono wiadomość o przyłączeniu się niektórych księży Katolickich i uchwalono środki dotyczące się wielkiego zgromadzenia w prowincyi Leinster. Wszakże usiłowania O'Connell'a ku pociągnięciu Irlandyi do powszechnego poruszenia na rzecz odwołania Unii nie zbyt są skuteczne. Umysły w tym kraju, bardziej niż kiedy, są usposobione do spokojności.

— Morning Chronicle donosi, że P. Packenham sprawujący interesa Anglii w Meksyku, otrzymał rozkaz od swego Rządu ofiarowania pośrednictwa angielskiego w zajęciu między Rządem Meksykańskim i prowincją Texas, i że to przełożenie mile było przyjęte przez Meksyk.

— Z Hobart Town otrzymano wiadomości po 25 Kwietnia. Kolonja Port-Essington na północnem wybrzeżu Australii nawiedzona była 25 Listopada tak silnym uraganem że ani jeden dom nie został na miejscu.

— W gazecie «Malta Times» piszą pod d. 24 Sierpnia. «Goniec P. Rothschild, przybyły z Londynu do Neapolu, przyniósł ważną nowinę że lord Palmerston oświadczył urzędowie, iż stosunki przyjaźne między Anglią niezostaną naruszone z powodu zawartego między czterema mocarstwami traktatu w interesach Wschodu.

Paryż, 10 Września. Dzień 8 bież. miesiąca był spokojniejszy niż poprzedzające, 9go większa część robotników wróciła do swych warsztatów. O dniach poprzedzających dajemy następne szczegóły: Siła zbrojna była szczególniejsznie skupiona na pięciu punktach: około pałacu Tuileries, na placu Ratuszowym, na bulwarze St. Martin, około Prefektury Policji, i pod Bastylią. Na wszystkich tych punktach stały działa; na bulwarach nie dawano przejścia; gwardya municypalna niepozwalała przechodzącym na ulicach zatrzymywać się.

7go, wieczorem Prefekt Policji odebrał wiadomość że około 7000 robotników miało nazajutrz napaść na rogatki du Trône i de Montreuil.

Komitet robotników zgromadził się był w nocy na 7 w oberży St. Mandé i u rogatek du Charenton; posłano tam swadron gwardyi municypalnej i uwięziono 30 ludzi.

O 4ej rano ministrowie zebrali się na Radę gdzie uchwalili poruszenia wojsk ku obronie Paryża. O południu wszystkie przygotowania wojenne były uskutecznione. Rząd miał do rozrządzenia około 40,000 wojska, nielicząc gwardyi narodowej.

Tymczasem fermentacya coraz się wzmagala na przedmieściu Sw. Antoniego. Tłumy robotników przybywały tam ze wszech stron w milczeniu. Pierwsze zwarecie się miało miejsce w wielkiej fabryce zamysu, między robotnikami tej fabryki a przybyłą masą ludzi, którzy chcieli ich zmusić do zaprzestania roboty. Gwardya municypalna przybyła i zatrzymała znaczną liczbę burzycieli.

O południu krzyk «Niech żyje Rzeczpospolita,» jedyny

słyszany dnia tego, rozległ się na końcu przedmieścia św. Antoniego, na przeciw domu straconego przed kilką laty za spółnictwo z Fieschi Pepin'a. Wtenczas na tym punkcie znaczny tłum się skupił. Jazda przypuściła atak i wparła robotników w głąb przedmieścia.

Ctery pokuszenia utworzenia zawałów były uczynione lecz łatwo zniweczone zostały.

Przy wielu zatrzymanych ludziach znaleziono znaczne summy pieniężne; niektórych widziano rozdających je pomiędzy swoich kolegów.

O trzeciej po południu ministrowie udali się do Tuileries, gdzie uieli naradę w obecności Xiecia d'Orléans. Wieczorem xiążę, w towarzystwie ministrów udał się ku Bastylii i przebiegał bulwary.

Gdy zatrważające pokuszenia ustały, siły zbrojne około północy zaczęły się rozchodzić. Około 4 rano, wszystkie wojska wróciły do korsar.

— Gazeta sądowa pisze: «Korrespondencye i papiery największej wagi zostały schwytane w mieszkaniu dwóch osob: jednego literata i jednego ucznia medycyny. Oba należą do towarzystwa tak nazwanych pracowników (travailleurs) i są aresztowani. Synowiec jednego sławnego xieżdz ma być bardzo skompromitowany przez znalezione w tych papierach listy, pisywane przez niego z rozmaitych punktów.

— Arsenal Strasburski odebrał rozkaz zbudowania wielkiej liczby pontonów, a ludwisarnia tamieczna, odlania ile można najwięcej dział połowych.

— Piszą z Kairu pod d. 15 Sierpnia, że PP. Texier, de la Bourdonnaye i de la Guiche, przybyli z Persyi, PP. Lacombe i Laurence z Abissynii, są tu od dni kilku. PP. Sabatier i Darmond wyjechali ztąd na wyprawę w celu odkrycia źródeł Nilu.

— 9go, na początku giełdy, papiery nieco się były podniosły skutkiem przywrócenia porządku w Paryżu, ale listy otrzymane ze Wschodu z wiadomością że kommodor Napier pojmał już niemało okrętów egypckich, poniżyły też papiery. Spadanie ich stopniowe miało jeszcze miejsce wczora i dziś.

— Podług nowin z Egiptu, ogłoszonych w gazetach dzisiejszych, 26 Sierpnia, konsulowie czterech Mocarstw udali się do Mehemeta Ali, dla uprzedzenia go, że pierwszy dany mu do namyslenia się zakres już upłynął. Pasza oświadczył iż trwa w swoim postanowieniu. Trzeba będzie teraz czekać upłynienia ostatniego dziesięciodniowego użyzonego mu terminu.

— Konsul angielski w Beyrut, P. Moore zdjął swoją flagę i sam udał się na jeden z angielskich okrętów.

Haga, 6 Września. Nowonarodzony syn J. K. W. Xcia Oranii odebrał imiona Wilhelm-Mikołaj-Alexander-Fryderyk-Karol-Henryk.

Alexandrya 17 Sierpnia. Ibrahim-pasza ma przy sobie około 40,000 wojska; wszystkie siły egypckie w Syrii wynoszą do 70,000 ludzi zdolnych do boju, ale wojska te

są podupadłe na duchu i cierpią od epidemii. Druga wielka masa wojsk jest w Alexandryi i składa się ze 25,000 żołnierza. Jest jeszcze kilka tysięcy rozpieczętych po Egypcie. Takie są siły, któremi Mehemet-Ali może rozrzadzać, ale to nie na długo, gdyż niema żadnych sposobów do zapelnienia ubywających szeregów. Flota turecko-egipska uniknęła wczora wielkiego niebezpieczeństwa. Siedmiu oficerów tureckich postanowiło ją podpalić, co by sprawiło zniszczenie w całym porcie; ale spisek został w czas odkryty. Oficerowie ci zostali odprowadzeni do twierdzy Abukir.

HISZPANIA. Muncypalność Madrytu dokonała zupełnej rewolucyi i ustanowiła tymczasową juntę rządową. Barcelona już się połączyła w tej zmianie z Madrytem. Kadyx, Sewilla i Malaga gotują się pójść za przykładem stolicy.

Triest, 2 Września. Pakiebot parowy «baron Eichhoff», przybyły dziś ze Wschodu, przywiozł wiadomość że flota anglo-austriacka stanęła na kotwicy przed miastem Alexandretą w Syrii gdzie pozostanie w oczekiwaniu odpowiedzi Mehemeta Ali na notę, przesłaną mu w imieniu czterech wielkich mocarstw.

NAJPOZNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn 12 Września. Królowa przydywała wczora na Radzie Tajnej, na której Xiążę Albert złożył przysięgę w charakterze członka tejże Rady. Przed sessją Królowa czuła się nieco słabą ale stan ten przemijający nie miał dalszych skutków. — Uzbrajania w portach zawsze czynnie się posuwają. — Odebrano wiadomości z Chin po 23 Maja a z Singapore po 11 Czerwca; wyprawa złożona z okrętów wojennych *Wellesley*, *Cruizer*, *Algerine* i *Conway* i dwóch statków parowych *Queen* i *Atalante* wypłynęła z Singapore 30 Maja. 10 Czerwca okręty *Melville* i *the Blond* przeszły ciasninę Anjeez, udając się wprost na brzegi Chińskie, gdzie admirał Elliot już się znajduje. Wyprawa przybędzie do Makao w końcu Czerwca; nigdy jeszcze w tych wodach nie widziano tak wielkiej siły morskiej. Najpierwszym celem wyprawy jest zniszczenie warowni w Bogue. Szturm Pekinu należy też do planu. Twierdzą że Cesarz naganął postępowanie komisarza Lin i zniżył go o trzy stopnie. — W listach z Beyruth piszą, pod dniem 21 Sierpnia: «Cztery okręty angielskie, jedna fregata i jeden statek parowy pod wodzą kommodora Napier, eskortujące kilka statków przewozowych, wiozących 5000 ludzi wojska albańskiego, ukazały się 14 b.m. w naszym porcie. Eskadra ta stanęła na strzał ręcznej broni od miasta. Konsul angielski natychmiast porozumiał się z jej dowodzącą. Odebrawszy o tém wiadomość Ibrahim-pasza wystąpił z Malatiah i stanął w Zahle, o kilka tylko o godzin od Beyruth, na czele 15,000 ludzi.

Paryż, 12 Września. Spokojność publiczna zupełnie jest przywrócona w Paryżu i robotnicy wrócili do pracy. — Kilka gazet zawiera wiadomość że ministrowie postanowili obwarować Paryż. Miasto ma być obwiedzione wałem, na którym ustawią się pas z warowni oddzielnych (forts détachés) Wydatki szacowane są na 100,000,000 fr. i zapew-

niają że roboty ukończone będą na przyszłą wiosnę. 50,000 robotników i wychodźcy zagraniczni mają być do nich użyci. Tymczasem uzbrajania nin ustają; wszystkie twierdze i wybrzeża morskie mają być wkrótce postawione na stopie obronnej. Wszystko to wpływa na kurs papierów które znacznie spadają. — W Algeryi gotuje się wielka i stanowcza wyprawa; około 40,000 ludzi będzie do niej użytych. Jenerał Duvivier donosi o znacznej walce, która zaszła między 1000 strzelców francuzkich i 5000 arabów, pod wodzą samego Abdel-kadera. Po siedmiogodzinnej walce, nieprzyjaciel został na głowę pobity i uciekł ścigany bagnetami. Arabcy stracili 500 ludzi, francuzi 86 ranionych, 27 zabitych, w tych 5 oficerów. — Biuletyn praw ogłosił kilka wyroków Królewskich, udzielających rozmaitym ministrom nowych dodatkowych kredytów — Monitor ogłosił następną depezę telegr. z Barcelony, pod d. 9 Września: «Espanero wydał proklamacyą w której wykłada warunki poddania się swego Królowej. Wymaga on od niej odwołania prawa o muncypalności, rozwiązania Kortezów i zmiany gabinetu. Miasta: Tarragona, Reus, i Arens-del-Mar przystąpiły do Madryckiego powstania.»

— Junta powstańcza Madrycka, pod prezydencyą P. Ferrer mianowała Rodil Kapitanem jeneralnym. Przesłała ona Królowej adres, który ta, nieodpieczętowany jej odesłała. Królowa 7 b. m. była jeszcze w Walencji, zkąd miała wyjechać do stolicy; mianowała ona jener. Diego Leon kapitanem jeneralnym Madrytu.

TURCYA. Wiadomości z Alexandryi, ogłoszone w gazetach angielskich, dochodzą 29 Sierpnia. Postanowienie Francyi pozostania neutralną było zakomunikowane Mehemetowi Ali i powszechnie w mieście wiadome. Nowina ta niezmiernie osłabiła na duchu stronników paszy.

Królewiec 12 Września. Przedwczora rano, na wewnętrznym dziedzińcu pałacu, odbyło się wykonanie przysięgi Stanów Królestwa Pruskiego i W. Xięstwa Poznańskiego. Z tej okoliczności odczytany został rozkaz gabinetowy z d. 10 Sierpnia, udzielający zupełną amnestyą wszystkim tym którzy byli skazani na kary lub zostają pod sądem za zbrodnie zdrady stanu i obrazu Majestatu, z wyłączeniem tych tylko, którzy schroniwszy się za granicę uszli sądu lub poniesienia wyrzeczonej kary. Dziś Królestwo JJ. ztąd wyjechali.

DOPISEK.

Dopiero co przybyły statek parowy przywiozł nowiny z Paryża, po 13 Września. *Monitor* dnia tego ogłosił postanowienie ministrów obwarowania stolicy. Ta wiadomość sprawiła nowe poniżenie papierów publicznych — Ze Wschodu nie nowego, prócz że mieszkańcy Libanu podali prośbę do Sułtana tureckiego błagając go o pomoc ku zrzuceniu nieznośnego jarzma Paszy Egiptu i wroceniu pod władzę turecką.

(*Journ. de S. P. G. P. Psz. Półn.*)

PROSPEKT.

ATHENAEUM.

PISMO HISTORIJ, LITERATURZE, SZTUKOM I KRYTYCE
POŚWIĘCONE.

(Wydawca J. I. Kraszewski.)

Jakkolwiek wołamy przeciwko naśladownictwu zagranicznych pomysłów, jakkolwiek papuzie głosy niezręcznych podrzęźniaczy zdają się nam nieznośne; nie jesteśmy już tak niewyrozumiali, abyśmy potępiać mieli przyswojenie cudzej myśli, gdy ta jest dobrą, użyteczną, i da się bez niebezpieczeństwa dla literatury w nią wszczepić. Taką właśnie wydała się nam myśl wydawania pisma, składającego się z prac współczesnych pisarzy i artykułów rozmaitej treści, na wzór wielu publikacyj podobnych (nieperjodycznych) w Anglii, Francji i Niemczech. Uznawszy jak korzystnem być może dla literatury, zbieranie w jedno, artykułów, historią, literaturę i sztuki obchodzących, drukowanych w innych pismach naszych i niedrukowanych wcale, powzięliśmy myśl, wydawania *Athenaeum*.

To pismo nie jest wcale peryjodycznem, ani sposobem w jaki wychodzić będzie, ani treścią swoją; życzylibyśmy tylko, aby, przy pomocy literatów i uczonych naszych, stało się składem najważniejszych rozpraw, badań, obrazów i t. p., nie tyle czasowe okoliczności mających na celu, nie tyle pochlebiających smakowi i upodobaniom chwilowemu, ile ważnych powszechnej sprawie literatury.

Treść tego pisma będzie następująca:

I. HISTORIA. Badania historyczne, rozprawy, materiały, akta, korespondencje niedrukowane, szczegóły biograficzne; mianowicie wszystko, co służyć może do objaśnienia jakiegokolwiek części dziejów narodów słowiańskich.

Tu mogą mieć miejsce podróże po krajach słowiańskich, lub w celu wyszukiwania materiałów historycznych.

II. LITERATURA. Rozprawy teoretyczne, powieści, obrazy, poezje, wyjątki ze starych rękopismów, badania bibliograficzne i t. d.

III. SZTUKI. Artykuły mogące u nas wzniecić upodobanie w sztukach, wzbudzić ich uczucie i zamilowanie. Wiadomości o malarzach, snycerzach, muzykach dawnych i nowych, mianowicie krajowych, o ich dziełach i t. p.

IV. KRYTYKA I ROZMAITOŚCI. Wydawca starać się będzie jak najusilniej, o dobór jak najbardziej zajmujących artykułów, już to oryginalnych, już w niedostaku ich tłumaczonych lub pożyczanych z innych pism, które nie są u nas dość upowszechnione.

Pewny będąc, że wszyscy piszący zechcą go wspomagać, wzywa ich i w imię sprawy literatury prosi, aby nie odmówili czynnego współdziałania; a mianowicie: PP. M. Bałińskiego, A. Bielowskiego, F. Bochwica, J. Borkowskiego,

L. Borowskiego, Alexandra, Dominika, Jana i Ignacego Chodźków, J. Daniłowicza, B. Dołęgę z Kijowa, X. A. Fijałkowskiego, A. Hr. Fredra, A. Gorczyńskiego, S. B. Gorskiego, Grabowskiego Michała, Grabowskiego Ambrożego, A. Grozę, J. E. Herbn G., X. M. Herburt, X. J. Hołowińskiego, R. Hube, X. Jankowskiego, St. Jaszowskiego, M. Jezierskiego, A. Jochera, X. L. A. Jucewicza, J. N. Kamińskiego, S. Konopackiego, J. Korsaka, J. Korzeniowskiego, A. Kucharskiego, I. Kułakowskiego, St. Lachowicza, S. B. Lindego, J. Łukaszewicza, W. A. Maciejowskiego, D. Magnuszewskiego, F. Malewskiego, M. Mianowskiego, Fr. Morawskiego, X. A. Moszyńskiego, J. Muczkowskiego, T. Narbutta, S. Nowoszyckiego, A. E. Odyńca, Hr. G. Olizara, O'Nacewicza, L. Platera, K. Podwysockiego, J. Przecławskiego, A. Hr. Przedzieckiego, H. Hr. Rzewuskiego, L. Siemieńskiego, Fr. Hr. Skarbka, W. Smokowskiego, A. Szabrańskiego, I. Szydłowskiego, A. Tyszyńskiego, J. Waszkiewicza, M. Wiszniewskiego, K. Wł. Wojcickiego, A. Wojkowskiego, J. Żochowskiego, i wszystkich w powszechności piszących.

Nie sądźmy aby powszechna u nas, a wstyd nam czyniąca obojętność, na sprawę literatury i nauk, do tego doszła stopnia, aby literaci i uczeni nawet nią zarażeni być mieli; i śmiało poczynając, pewni jesteśmy, że oni przynajmniej nieodmówią nam czynnej pomocy i w nią to ufając, bierzem się za wydawanie tego zbioru, mającego być składem najciekawszych płodów współczesnych i pamiątek dawnych. Może być, że dla braku artykułów, pierwsze Numera pisma, nie odpowiedzą naszemu życzeniu, ale to nas nie zrazi, będziemy ich czekali; wierząc jeszcze, w literatów i uczonych naszych, pokładamy w nich nadzieję.

J. I. Kraszewski.

Gródek, d. 17 Lip. 1840 r.

Artykuły mogą być nadsyłane pod adresem Redaktora: w *Gubernji Wołyńskiej przez Żuk do Gródka*, lub do Księgarnt *Teofila Glücksberga* w Wilnie

Artykuły z zagranicy, nadsyłać p. okazję księgarską — w Krakowie przez J. Czecha; we Lwowie przez J. Milikowskiego; w Lipsku przez Reina; w Warszawie przez G. L. Glücksberga, i t. d. i t. d.

OD WYDAWCY.

Wydawca Tygodnika ma przyjemną nowość dla miłośników literatury Polskiej znajdujących się w Petersburgu. Otrzymał on bilety prenumeracyjne na drukujący się w Warszawie polski przekład sławnego romansu P. Bulwer pod tyt. *OSTATNIE DNI POMPEI*, dokonany przez młodą damę. Pierwszy tom już wyszedł, drugi w tych dniach opuści prasę. Exemplarze natychmiast po wyjściu będą Wydawcy Tygodnika przysyłane. Życzący mieć bilety mogą się udawać do tegoż Wydawcy, który mieszka na zbiegu ulic: Wielkiej Sadowej i Wozniesieńskiej, w domu P. Kakurina. Cena biletu złp. Dziesięć.